

ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS

12. september 2000*

Kohtuasjas C-359/97,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: H. Michard ja B. Doherty komisjoni õigustalitusest, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis, c/o õigustalituse juures tegutsev riigiametnik C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

hageja,

versus

Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik, esindaja: Assistant Treasury Solicitor J.E. Collins, keda abistavad G. Barling QC ja barrister D. Anderson, dokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis: Briti Saatkond, 14 Boulevard Roosevelt,

kostja,

mille esemeks on nõue, et Kohus kuulutaks, et Ühendkuningriik ei ole järginud EÜ asutamislepingu kohaseid kohustusi, kuna vastuolus Nõukogu kuuenda direktiivi, 17. mai 1977, kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT 1977 L 145, lk. 1), artiklile 2 ja artikli 4 lõigetele 1, 2 ja 5 ei võtnud ta Ühendkuningriigis tasuliste teede ja sildade kasutamise maksult käibemaksu ning selle eeskirjarikkumise tõttu ei kandnud komisjonile üle vastavas ulatuses omavahendeid koos viivisega,

* kohtumenetluse keel: inglise keel

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS,

koosseisus: president G.C. Rodríguez Iglesias, ettekandja-kohtunik J.C. Moitinho de Almeida, kodade esimehed L. Sevón, R. Schintgen, kohtunikud P.J.G. Kapteyn, C. Gulmann, J.-P. Puissechet, P. Jann, H. Ragnemalm, V. Skouris ja F. Macken,

kohtujurist: S. Alber,

kohtusekretärid: vanemametnikud D. Louterman-Hubeau ja H.A. Rühl,

võttes arvesse kohtuistungi ettekannet,

kuulanud ära 23. novembri 1999. aasta kohtuistungil ära poolte suulised argumendid,

kuulanud 1027. jaanuari 2000. aasta kohtuistungil ära kohtujuristi arvamuse,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon algatas käesoleva menetluse hagiavaldusega, mille ta esitas Esimese Astme Kohtu Kantseleile 21. oktoobril 1997 ja mille esemeks on EÜ asutamislepingu artikli 169 (nüüd artikkel 226 EC) alusel esitatud nõue, et Kohus kuulutaks, et Ühendkuningriik ei ole järginud EÜ asutamislepingu kohaseid kohustusi, kuna vastuolus Nõukogu kuuenda direktiivi, 17. mai 1977, kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT 1977 L 145, lk. 1, edaspidi kuues direktiiv), artiklile 2 ja artikli 4 lõigetele 1, 2 ja 5 ei võtnud ta Ühendkuningriigis tasuliste teede ja sildade kasutamise maksult käibemaksu ning selle eeskirjarikkumise tõttu ei andnud komisjonile üle vastavas ulatuses omavahendeid koos viivisega.

Juriidiline taust

2 Kuuenda direktiivi artikkel 2 sätestab järgmist:

Käibemaksuga maksustatakse:

1. kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb;

2. kauba import.

3 Vastavalt kuuenda direktiivi artikli 4 lõigetele 1, 2 ja 5:

1. "Maksukohustuslane" on iga isik, kes mis tahes paigas teostab iseseisvalt lõikes 2 sätestatud mis tahes majandustegevust, olenemata nimetatud tegevuse eesmärgist või tulemustest.

2. Lõikes 1 nimetatud majandustegevus on tootjate, ettevõtjate ja teenuseid osutavate isikute mistahes tegevus, sealhulgas kaevandamine ja põllumajandus ning kutseline tegevus. Majandustegevuseks loetakse ka materiaalse või mittemateriaalse vara kasutamine kestva tulu saamise eesmärgil.

...

5. Riike, piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ametiasutusi ning teisi avalik-õiguslikke isikuid ei käsitata maksukohustuslasena seoses tegevuste või tehingutega, mida nad teevad

ametivõimudena, isegi kui nad koguvad seoses nimetatud tegevuste või tehingutega makse, lõive, liikmemakse või tasusid.

Kui nad aga sellist tegevust või tehinguid teostavad, käsitatakse neid maksukohustuslastena seoses tegevuste ja tehingutega, mille puhul maksukohustuse kohaldamata jätmine tooks kaasa olulise konkurentsimoõnuse.

Igal juhul käsitatakse nimetatud isikuid maksukohustuslasena seoses D lisas loetletud tegevusaladega, välja arvatud juhul, kui tegevuse mahtu võib hinnata tühiseks.

Liikmesriigid võivad nende organite tegevuse, mis on artikli 13 või artikli 28 alusel maksust vabastatud, lugeda nende tegevuseks ametivõimudena.

4 On vaieldamatu, et juurdepääsu võimaldamine teedele ja nendega seotud infrastruktuuridele (edaspidi teed) tasu eest ei kuulu tegevuste hulka, mida loetletakse kuuenda direktiivi lisas D.

5 Kuuenda direktiivi artikkel 13B sätestab:

Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

...

b) kinnisvara liising ja rendileandmine, v.a:

1. liikmesriikide õigusaktides määratletud majutamine hotellisektoris või sama ülesandega sektorites, sh majutamine puhkelaagrites või kämpinguna kasutamiseks ettenähtud paikades;
2. ruumide ja maatükkide rendileandmine sõidukite parkimiseks;
3. alaliselt paigaldatud seadmete ja masinate rendileandmine;
4. seifide rendileandmine.

Liikmesriigid võivad käesoleva maksuvabastuse kohaldamisalas teha lisaerandeid.

...

6 Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom) nr 1553/89, 29. mai 1989, käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta (EÜT 1989 L 155, lk. 9), mis asendab alates 1 jaanuarist 1989 Nõukogu määrust (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 2892/77, 19. detsember 1977, mis rakendab käibemaksust tulenevate omavahendite suhtes 21. aprilli 1970. aasta otsust liikmesriikide osamaksete asendamise kohta ühenduste omavahenditega (EÜT 1977 L 336, lk. 8), viimati parandatud Nõukogu määrusega (ESTÜ, EMÜ, Euratom) nr 3735/85, 20. detsember 1985 (EÜT 1985 L 356, lk. 1) sätestab artiklis 1:

Käibemaksu omavahendeid arvutatakse ühtse tariifi kohaselt, mis määratakse vastavalt Nõukogu otsusele nr 88/37 (EMÜ, Euratom) käesoleva määruse kohaselt määratud alusele.

7 Määruse nr 1553/89 artikli 2 lõike 1 kohaselt:

Käibemaksu-omavahendite baas määratakse kindlaks nõukogu 17. mai 1977. aasta direktiivi 77/388/EMÜ (kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas, viimati muudetud otsusega 84/386/EMÜ) artiklis 2 nimetatud maksustatavate tehingute põhjal, välja arvatud selle direktiivi artiklitega 13—16 maksust vabastatud tehingud.

8 Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom) nr 1552/89, millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 88/376/EMÜ, Euratom 29. mai 1989 (EÜT 1989 L 155, lk. 1), mis kehtib alates 1. jaanuarist 1989 ja millega tühistati Nõukogu määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 2892/77, 19. detsember 1977, mis rakendab käibemaksust tulenevate omavahendite suhtes 21. aprilli 1970. aasta otsust liikmesriikide osamaksete asendamise kohta ühenduste omavahenditega (EÜT 1977 L 336, lk. 1), viimati parandatud Nõukogu määrusega (ESTÜ, EMÜ, Euratom) nr 1990/88, 30. juuni 1988 (EÜT 1988 L 176, lk. 1) sätestab artikli 9 lõikes 1:

Iga liikmesriik kannab omavahendid artiklis 10 ettenähtud korras kontole, mis avatakse komisjoni nimel liikmesriigi riigikassas või liikmesriigi määratud asutuses.

9 Määruse nr 1552/89 artikli 11 lõike kohaselt:

Asjaomased liikmesriigid peavad kõikide viivituste eest ülekannete tegemisel artikli 9 lõikes 1 märgitud kontole maksuma intressi liikmesriigi rahaturul lühiajaliste finantstehingute maksetähtpäeval kehtiva intressimäära alusel, mida on tõstetud kahe protsendi võrra. Intressimäärale lisandub 0,25 protsenti iga viivitatud kuu kohta. Kõrgendatud intressimäär kehtib kogu viivitatud ajavahemiku jooksul.

Kohtueelne menetlus

Kuuenda direktiiviga seotud menetlus

10 Komisjon informeeris 27 märtsil 1987. a. kirja teel Ühendkuningriiki oma põhjendustest, miks teemaksusid tuleb maksustada käibemaksuga.

11 Ühendkuningriigi ametivõimud vastasid 3. juulil 1987. a. kirja teel, et nad ei saa muuta oma käibemaksusüsteemi enne, kui seda küsimust ei ole arutanud käibemaksudirektiivide alusel moodustatud käibemaksukomitee.

12 Komisjon teavitas 20. aprillil 1988. a. Ühendkuningriigi valitsust, et ta leiab, et Ühendkuningriikide teede, sildade ja tunnelite kasutamise eest võetud teemaksude maksustamata jätmine käibemaksuga on kuuenda direktiivi artiklite 2 ja 4 rikkumine. Komisjon nõudis asutamislepingu artikli 169 alusel, et Ühendkuningriikide valitsus peab kahe kuu jooksul esitama selles küsimuses oma märkused.

13 Ühendkuningriikide ametivõimud vastasid 21. juulil 1988. a. kirjalikult, et vastavalt kuuenda direktiivi artikli 4 lõikele 5 ei kuulu teemaksude kogumine Ühendkuningriikides nimetatud direktiivi reguleerimisalasse.

14 Kuna komisjon leidis, et Ühendkuningriikide ametivõimude selgitus ei ole rahuldav, saatis ta Ühendkuningriikide valitsusele 10. augustil 1989. a. kirjaga põhjendatud arvamuse, et Ühendkuningriik ei täida kuuenda direktiivi kohaseid kohustusi. Seetõttu soovitas ta nimetatud liikmesriigil kahe kuu jooksul rakendada nende kohustuste täitmiseks vajalikke meetmeid.

15 Ühendkuningriikide ametivõimud kordasid 8. detsembril 1989. a. kirja teel oma argumenti, et asutused, kes võimaldavad tasu eest juurdepääsu teedele toimivad avaliku õiguse alusel ja koguvad teemaksu kui ametivõimud, mistõttu kehtib nende kohta kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud maksuvabastus.

Omavahenditega seotud menetlus

16 Komisjon juhtis 27. novembril 1987. a. Ühendkuningriikide ametivõimude tähelepanu ühenduse seadusandlusele, mis käsitleb ühenduse omavahendeid. Komisjon palus Ühendkuningriike välja arvutada, kas teemaksude käibemaksuga maksustamata jätmise tõttu tasuti 1984., 1985. ja 1986. majandusaastal käibemaksust laekuvaid omavahendeid (edaspidi käibemaksu-omavahendid) ettenähtust vähem ja kui see nii peaks olema, siis kanda puuduvad maksumäärad komisjonile üle.

17 Sellele kirjale vastuseks ei esitatud mingisuguseid arvutusi.

18 Komisjon algatas 31. jaanuaril 1989. a. ametliku kirjaga asutamislepingu artikli 169 alusel menetluse. Selles kirjas palus komisjon muuhulgas, et Ühendkuningriikide ametivõimud teeksid vajalikud arvutused selgitamaks, kui suures ulatuses on 1984. kuni 1986. aasta eest tasumata käibemaksu-omavahendid ja tasuksid maksmata summa koos viivisega alates 31. märtsist 1988. a. Komisjon palus ka, et 1986. aastale järgnevate aastate kohta tehtaks aastased arvutused, mis võimaldaksid kindlaks määrata iga aasta eest saamata jäänud omavahendite summad ja et need summad, vastavalt vajadusele kas viivisega või ilma selleta, kantaks komisjonile üle hiljemalt järgmise aasta augustikuu viimasel tööpäeval.

19 Oma vastuses 23. märtsist 1989. a. teatasid Ühendkuningriigi ametivõimud, et nad leiavad, et vastavalt kuuenda direktiivi artikli 4 lõikele 5 on kõnealused tehingud käibemaksuvabad.

20 Komisjon ei pidanud seda vastust rahuldavaks ja seetõttu tõdes ta käesoleva kohtuotsuse paragrahvis 14 nimetatud 10. augustil 1989. a. esitatud põhjendatud arvamuses, et Ühendkuningriik rikub ka omavahendeid puudutavaid EÜ eeskirju.

21 Kuna komisjon ei pidanud Ühendkuningriikide valitsuse poolt 8. detsembril 1989. a. kirja teel esitatud selgitusi, mida mainitakse käesoleva kohtuotsuse paragrahvis 15, rahuldavaks ei selles osas, mis puudutab kuuenda direktiivi sätete rikkumist ega ka osas, mis puudutab ühenduse eeskirjade rikkumist seoses omavahenditega, esitas komisjon käesoleva hagi.

Vastuvõetavus

22 Ühendkuningriikide valitsus märgib, et käesoleva menetluse kohtueelne etapp on kestnud üle 10 aasta, millest umbes 8 aastat jäi Ühendkuningriigi poolt põhjendatud arvamusele antud vastuse ja hagiavalduse esitamise vahele.

23 See on liiga pikk aeg eriti seepärast, et komisjon ei nõua ainult seda, et Kohus kuulutaks, et Ühendkuningriik ei ole oma kuuenda direktiivi kohaseid kohustusi täitnud, vaid soovib Ühendkuningriigilt sisse nõuda käibemaksudest laekuvaid omavahendeid koos viivisega alates majandusaastast 1984.

24 Seetõttu leiab Ühendkuningriigi valitsus, et Kohus peaks hagi tagasi lükkama osas, mis puudutab otsuse andmisele eelnevat aega.

25 Sellega seoses rõhutab Ühendkuningriigi valitsus, et Kohus on varasematel juhtudel leidnud, et asutamislepingu artiklis 169 sätestatud kohtueelse menetluse liiga pikk kestvus võib rikkuda kaitseõigust ja seetõttu olla aluseks hagi vastuvõetamatuks kuulutamisele (Kohtuasi C-96/89 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1991, I-2461, lõige 16). Lisaks, kui otsus tehtaks komisjoni poolt, oleks kahju, mida Ühendkuningriik komisjoni tegevuse tulemusel peaks kandma märkimisväärne ning kõnealune liikmesriik ei saaks seda kuidagi vältida (vt. näiteks eelpool nimetatud kohtuasi C-96/89 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1991, I-2461, lõige 17).

26 Esiteks on Ühendkuningriigi arvates sissenõutud omavahendite summa palju suurem kui siis, kui menetlus oleks algatatud mõistliku aja jooksul. Teiseks ei ole Ühendkuningriigil mingit võimalust tagantjärele sisse nõuda puudujäägi korvamiseks vajaminevat käibemaksu või nõuda käibemaksu teede kasutajatelt, kes oleksid pidanud seda maksuma teemaksudelt alates 1984. aastast. Seetõttu langeks maksukoorem riigile. Kolmandaks tuleks Ühendkuningriigil tasuda tähelepanuväärses ulatuses viivist, mida oleks saanud suures osas vältida, kui menetluse kohta oleks otsus langetatud mõistliku aja jooksul. Kolmandaks, õiguskindluse eelduse ja - võttes arvesse komisjoni pikka vaikimist - ka Ühendkuningriigi õigustatud ootuste tõttu tähendaks hagi algatamine sellise tulemuse saavutamiseks käesolevas menetluses võimu väärkasutamine. Viimaseks rajaneksid asjakohaste omavahendite arvutused ebatäpsetel ja täiesti kontrollimatutel oletustel.

27 Alternatiivnõudes väidab Ühendkuningriik, et kui Kohus otsustab tagasi lükata tema poolt esitatud nii hagi vastuvõetavust kui ka sisulisi küsimusi puudutavad väited, peaks Kohus piirama kohtuotsuse ajalist mõju nii, et Ühendkuningriik ei peaks vastutama tagajärgede eest - ja eriti rahaliste tagajärgede eest - mis tekkisid seetõttu, et ta jättis minevikus teemaksudelt käibemaksu sisse nõudmata.

28 Kohus märgib esiteks, et kuigi Kohtu senise praktika kohaselt ei ole komisjon asutamislepingu artikli 169 reeglite kohaldamisel kohustatud toimima mingi kindla perioodi

jooksul, võib liigne viivitamine asutamislepingu artiklis 169 sätestatud kohtueelse menetlusega teatavatel juhtudel raskendada asjakohasel liikmesriigil komisjoni argumentidele vastamist ja seetõttu rikkuda tema kaitseõigust (kohtuasi C-96/89 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1991, I-2461, lõige 15 ja 16).

29 Kuid käesolevas asjas ei ole Ühendkuningriigi valitsus näidanud ega isegi väitnud, et menetluse tavapäratult pikk kestus oleks mõjutanud seda, kuidas ta oma kaitset organiseeris.

30 Nagu komisjon ärakuulamise käigus selgitas - ilma, et talle oleks vastuväiteid esitatud - palus Prantsusmaa valitsus komisjonilt, et ta viivitaks hagi esitamise otsusega, mis võimaldaks selgitada ka La Manche'i tunnelile kohaldatavat käibemaksusüsteemi. Komisjoni selgituste kohaselt lükkus erinevatele liikmesriikide vastu hagide esitamine edasi, kuna sooviti kõikide asjassepuutuvate liikmesriikide suhtes kohaldada sama lähenemist. Nii viisi tegutsedes ei kasutanud komisjon talle asutamislepingu artiklis 169 antud kaalutusõigust asutamislepingu sätetele vastaselt.

31 Finantskahju, millele Ühendkuningriigi valitsus viitab, oleks võinud vältida, kui ta oleks komisjonile sissenõutud summad tasunud ja samas esitanud oma kahtlused komisjoni argumentide paikapidavuse kohta (vt. kohtuasi C-96/89 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1991, I-2461, lõige 17).

32 Seetõttu tuleb tagasi lükata Ühendkuningriigi valitsuse nõue kuulutada käeolev hagi vastuvõetamatuks osas, mis puudutab aega enne kohtuotsuse väljakuulutamist.

33 Ühendkuningriigi alternatiivnõue, et kohtuotsuse ajalise mõju ulatust tuleks piirata põhineb eeldusel, et komisjoni poolt väidetud kohustuste täitmata jätmine tuvastatakse. Seetõttu tuleb asi enne sisuliselt üle vaadata ja alles siis otsustada, kas kohtuotsuse ajalise mõju peaks piirama.

Põhiküsimus

34 Komisjon väidab oma hakis esitaks, et Ühendkuningriik rikkus kuuenda direktiivi sätteid, kui ta jättis tasuliste teede ja sildade kasutamise eest sissenõutavad teemaksud käibemaksuga maksustamata ja teiseks, et ta rikkus ühenduse omavahendite süsteemi puudutavaid eeskirju, kui ta jättis ühenduse eelarvesse tasumata käibemaksu-omavahendid, mis oleksid pidanud nimetatud teemaksudelt laekuma käibemaksu kujul.

Esimene nõue

35 Komisjoni sõnul on teede kasutamise võimaldamine teemaksu eest kuuenda direktiivi artiklite 2 ja 4 tähenduses majandustegevus. Seda tegevust tuleb lugeda maksukohuslase poolt teenuse osutamiseks omandi kasutamise käigus eesmärgiga saada sellelt regulaarset tulu kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 1 ja 2 mõistes.

36 Asjaolu, et seda tegevust viib läbi - nagu Ühendkuningriigis - avalik-õiguslik või eraettevõtte, kes tegutseb erieeskirjade alusel ei tähenda, et nimetatud tehingud ei kuulu kuuenda direktiivi reguleerimisalasse.

37 Selles suhtes märgib komisjon, et kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 kohaselt ei peeta avalik-õiguslikke isikuid maksukohuslasteks ainult seoses selliste tegevuste või tehingutega, milles nad toimivad ametivõimudena. Kõnealune tegevus ei kuulu sellesse kategooriasse, kuna see ei kuulu ametivõimude põhiülesannete hulka, mille täitmist pole lubatud mingil tingimusel delegeerida eraettevõtetele, pidades silmas, et reeglilt, mille kohaselt avalik-õiguslik isik ei ole maksukohuslane, tuleb tõlgendada rangelt.

38 Lisaks saab eelmises paragrahvis nimetatud erandile toetuda ainult siis, kui kõnealust tegevust viib läbi avalik-õiguslik isik.

39 Tuleb märkida, et kuuendas direktiivis sätestatakse käibemaksule ülimalt lai rakendusala, kuna artiklis 2 arvatakse maksustatavate tegevuste hulka mitte ainult kauba import vaid ja kaupade ja teenuste pakkumine tasu eest riigi territooriumil ning määratledes artikli 4 lõikes 1 maksukohuslast kui igäüht, kes iseseisvalt teostab majandustegevust sõltumata selle eesmärgist või tulemusest (kohtuasi 235/85 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1987, lk. 1471, lõige 6)

40 Majandustegevust määratletakse artikli 4 lõikes 2 kui tegevust, mis hõlmab tootjate, ettevõtjate ja teenindajate kõiki tegevusi. Majandustegevuseks loetakse ka materiaalse või mittemateriaalse vara kasutamine kestva tulu saamise eesmärgil.

41 Nende definitsioonide analüüs näitab, et termini "majandustegevus" ulatus on väga lai ja et see termin on oma loomuselt objektiivne, kuna see käsitleb ainult tegevust, ilma tema eesmärgi või tulemust arvestamata (kohtuasi 235/85 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1987, lk. 1471, lõige 8).

42 Arvestades termini "majandustegevus" ulatust, tuleb tõdeda, et Ühendkuningriigi ettevõtjad, võimaldades tasu eest juurdepääsu teedale, teostavad kuuenda direktiivi tähenduses majandustegevust.

43 Võttes arvesse termini "majandustegevus" objektiivsust, ei oma tähtsust asjaolu, et kõnealune tegevus kujutab endast seadusega antud ja reguleeritud ülesannete täitmist avalikkuse huvides. Kuuenda direktiivi artiklis 6 sätestatakse selgesõnaliselt, et teatavad tegevused, mida teostatakse seaduse täitmise huvides, kuuluvad samuti käibemaksusüsteemi alla (kohtuasi 235/85 komisjon vs. Madalmaade valitsus, EKL 1987, lk. 1471, lõige 10).

44 Tuleb rõhutada, et vastavalt Esimese Astme Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale (eriti kohtuasjas 102/86 Apple and Pear Development Council v. tolli ja aktsiisimaksu volinikud, EKL 1988, lk 1443, paragrahv 12, ja kohtuasjas C-258/95 Fillibeck v. Finanzamt Neustadt, EKL 1997, lk. I-5577, paragrahv 12) peab osutatud teenuse ja saadud tasu vahel valitsema otsene seos selleks, et seda teenust saaks kuuenda direktiivi artikli 2 lõike 1 mõistes lugeda tasuliseks.

45 Nagu komisjon põhjendatult väitis, vastab teedale juurdepääsu võimaldamine tasu eest sellele kirjeldusele. Tee kasutamine sõltub teemaksu tasumisest, mille suurus sõltub muuhulgas kasutatava sõiduki kategooriast ja läbitavast vahemaast. Seetõttu on osutatud teenuse ja saadud rahalise tasu vahel selline otsene seos, mida eeldab kohtupraktika.

46 Vastavalt tuleb juurdepääsu võimaldamist teedale, mille eest tasutakse teemaksu, lugeda kuuenda direktiivi artikli 2 lõike 1 mõistes tasulise teenuse osutamiseks.

47 Seetõttu tuleb selgitada, kas kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud maksuvabastus kehtib ka nende ettevõtete kohta, kes võimaldavad teemaksu eest juurdepääsu teedale, nagu väidab Ühendkuningriigi valitsus.

48 Selle artikli esimene lõige sätestab, et avalik-õiguslikud isikud ei ole maksukohuslased tegevustes või tehingutes, milles nad tegutsevad ametivõimudena.

49 Nagu Kohus on korduvalt tõdenud, näitab kõnealuse sätte vaatlemine kogu direktiivi valguses, et maksuvabastuse saamiseks peab olema täidetud kaks tingimust: tegevusega peab tegelema avalik-õiguslik isik ja ta peab tegevust läbi viima ametivõimuna (eriti vt. kohtuasi C-202/90 Ayuntamiento de Sevilla vs Recaudadores de Tributos de las Zonas Primera y Segunda, EKL 1991, lk. I-4247, paragrahv 18).

50 Viimase tingimuse osas on Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika alusel selge (Liidetud kohtuasjad 231/87 ja 129/88 Ufficio Distrettuale delle Imposte Dirette di Fiorenzuola ja teised vs. Comune di Carpaneto Piacentino ja teised EKL, 1989, lk. 3233, lõige 16; kohtuasi C-4/89 Comune di Carpaneto Piacentino ja teised vs. Ufficio Provinciale Imposta sul Valore Aggiunto di Piacenza EKL, 1990, lk. I-1869, lõige 8, ja kohtuasi C-247/95 Finanzamt Augsburg-Stadt vs. Marktgemeinde Welden, EKL, 1997, lk. I-779, lõige 17), et tegevused, mida kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 tähenduses viiakse läbi ametivõimudena on tegevused, mida avalik-õiguslikud isikud viivad läbi nende kohta kehtiva juriidiliste erieeskirjade alusel ja nende hulka ei kuulu tegevused, mida avalik-õiguslikud isikud viivad läbi samade juriidiliste tingimuste alusel, mis kehtivad ka eraettevõtete kohta.

51 Väljakujunenud kohtupraktikast lähtudes tuleb tagasi lükata komisjoni argument (vt. käesoleva kohtuotsuse paragrahv 37), et institutsioon tegutseb ametivõimuna ainult sellistes tegevustes, mis kuuluvad ametivõimu pädevusse selle sõna kõige rangemas mõttes ja mille hulka ei kuulu juurdepääsu võimaldamine teedele teemaksu eest.

52 Komisjon, kelle õigusliku argumenti Kohus ei aktsepteeri, ei ole tuvastanud, ega isegi püüdnud tuvastada, et käesolevas asjas tegutsevad ettevõtjad samade tingimuste kohaselt, kui Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika mõistes eraettevõtjad. Seevastu tegi Ühendkuningriik suuri pingutusi näitamaks, et ettevõtjad viisid läbi kõnealust tegevust juriidiliste erieeskirjade kohaselt, mis eelnimetatud kohtupraktika tähenduses nende kohta kehtib.

53 Seetõttu tuleb tõdeda, et komisjon ei ole Kohtule esitanud tõendeid, mille põhjal Kohus saaks kinnitada väidet, et on jäetud täitmata kohustused, mis puudutavad tegevuse läbiviimist ametivõimuna.

54 Kuid samuti, nagu on märgitud ka käesoleva kohtuotsuse paragrahvis 49, on kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud maksuvabastuse saamiseks vajalik, et selline tegevus viidaks läbi mitte ainult ametivõimuna vaid ka avalik-õigusliku isikuna.

55 Selles osas on Kohus leidnud, et eraisiku poolt läbiviidav tegevus ei saa olla käibemaksuvaba ainult seetõttu, et see kujutab endast avalik-õiguslike isikute pädevusse kuuluvate tegevustega tegelemist (eelpool viidatud kohtuasi 235/85 komisjon vs. Madalmaade valitsus, paragrahv 21, ja eelpool viidatud kohtuasi Ayuntamiento de Sevilla, paragrahv 19). Viimatimainitud kohtuotsuse paragrahvis 20 leidis Kohus, et kui kohalik valitsus annab maksude kogumise ülesande üle kolmandale osapoolle, ei kehti kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud käibemaksuvabastus. Samamoodi leidis Kohus kohtuasja 235/85 komisjon vs. Madalmaade valitsus paragrahvis 22, et isegi kui oletada, et Madalmaade notarid ja kohtutäiturid täidavad oma ametialases teenistuses avaliku võimu kohuseid, kuna nad on nimetatud riiklikule ametikohale, ei laiene neile sellegipoolest kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud käibemaksuvabastus, sest nad ei täida oma kohustusi mitte kui avalik-õiguslikud isikud, kuna nad ei kuulu riiklike haldusorganite hulka, vaid tegelevad sellega kui sõltumatut majandustegevust harrastavad vaba kutseala esindajad.

56 Käesolevas asjas on vaieldamatu, et teatavatel juhtudel võimaldavad Ühendkuningriigis juurdepääsu teedele teemaksu eest mitte avalik-õiguslikud isikud, vaid ettevõtjad, keda reguleerib eraõigus. Sellistel juhtudel ei saa rakendada kuuenda direktiivi artikli 4 lõikes 5 sätestatud maksuvabastust.

57 Seetõttu tuleb komisjoni esimene nõue tagasi lükata selles osas, mis puudutab olukorda, kus tegevust, mis kujutab endast teedele juurdepääsu võimaldamist, viib Ühendkuningriikides läbi avalik-õiguslik isik.

58 Kuid Ühendkuningriigi valitsus leiab siiski, et teekasutusvõimaluse pakkumine tasu eest on kuuenda direktiivi artikli 13 B lõike b tähenduses kinnisvara rendile andmine ja sellisena peab see igal juhul olema antud sätte kohaselt käibemaksuvaba.

59 Kuuenda direktiivi artikli 13 B lõikes b nimetatud rendileandmise mõiste laiaulatuslikku tõlgendust toetab ka asjaolu, et kõnealuses sättes mainitud maksuvabastusest välja jäävate alade loetelu põhjal saab järeldada, et lühiajalised tegevused, nagu näiteks hotellituba kasutamine ühe öö vältel või sõidukite parkimiskohtade rentimine kuuluvad rendileandmise mõiste alla.

60 Ühendkuningriigi valitsus leiab, et kuna käibemaks on maks, mida tasutakse toodete ja teenuste tarnimise eest, tekib küsimus, mida tasu eest põhiliselt saadakse. Kui osutatud teenusega oleks seotud maakasutusõigus, eksisteeriks ka maksustatav tehing. Kuid teemaksu maksmise puhul on selle eest saadav põhiline hüvis õigus kasutada tasulist teed, mistõttu laieneb sellele tehingule artikli 13B lõikes b sätestatud maksuvabastus.

61 Vastupidiselt komisjoni väitele ei eelda Ühendkuningriigi valitsuse arvates kuuenda direktiivi artikli 13B lõike b kohane rendileandmise mõiste ainuõigusliku käsutusõiguse olemasolu ega ka seda, et teatud omandi kasutusõigusel on teatud kindel kestus. Teistsugune tõlgendus oleks vastuolus kuuenda direktiivi artikli 13B lõike b punktiga 2, mille alusel on kohe selge, et sõidukite parkimiseks maa-alade rendileandmine kuulub nimetatud sätte tähenduses rendileandmise alla. Seda tüüpi leping ei tähenda siiski ainuõigust sõidukite parkla kasutamiseks, ega isegi teatud koha saamist parklast.

62 Kostjaks olev valitsus vastab, et Ühendkuningriikides on era-teemaksusid loetud tasuks, mille eest teekasutaja saab loa läbida teatud maa-ala, mis on artikli 13B lõike b alusel käibemaksust vaba, kuna loa andja nõustub, et tema õigusi kõnealusele maa-alale teatud viisil kahandatakse. Käibemaksu seisukohast ei erine maa-ala läbimise loa õiguslik analüüs mingil moel loast kasutada hotellituba või elumaja üürimisest.

63 Tuleb kohe alguses tõdeda, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on kuuenda direktiivi artiklis 13 sätestatud vabastustel ühenduse seaduses oma iseseisev tähendus (vt. kohtuasi 348/87 Stichting Uitvoering Financiële Acties vs. Staatssecretaris van Financiën, EKL 1989, lk 1737, paragrahv 11, kohtuasi C-453/93 Bulthuis-Griffioen vs. Inspecteur der

Omzetbelasting, EKL 1995, lk. I-2341, paragrahv 18, ja kohtuasi C-2/95 SDC vs. Skatteministeriet, EKL 1997, lk. I-3017, paragrahv 21). Seetõttu tuleb neid määratleda ühenduse seaduse tasandilt.

64 Samuti on olnud Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika, et kuuenda direktiivi artiklis 13 sätestatud vabastuste määratlemiseks kasutatud definitsioone tõlgendatakse rangelt, sest need vabastused moodustavad erandi põhireeglist, mille kohaselt käibemaksu tuleb võtta maksukohuslase iga tasu eest osutatud teenuse eest (vt. muuhulgas ka eelpool mainitud Stichting Uitvoering Financiële Acties, paragrahv 13, eelpool mainitud kohtuasi Bulthuis-Griffioen, paragrahv 19, eelpool mainitud kohtuasi SDC, paragrahv 20, ja kohtuasi Case C-216/97 Gregg vs. Commissioners of Customs and Excise, EKL 1999, lk. I-4947, paragrahv 12).

65 Selles osas tuleb märkida, et kuuenda direktiivi artikli 13B sõnastus ei heida valgust mõiste "kinnisvara rendileandmine" ("letting or leasing of immovable property") ulatusele.

66 Selles sättes toodud kinnisvara rendileandmise mõiste on kahtlemata teatud mõttes laiaulatuslikum kui erinevates rahvuslikes seadustes. Näiteks ei kuulu selle artikli kohaselt maksuvabastuse alla hotellitoa kasutamise leping (majutuse pakkumine hotellinduses), mida teatavates siseriiklikes seadustes ei loeta rendilepinguks, kuna selles on esikohal hotellipidaja pakutud teenused ja kinnisvara kasutamine kliendi poolt toimub hotellipidaja järelevalve all.

67 Kuid väljaarvatud kuuenda direktiivi artikli 13B lõikes b sätestatud erijuhtumite puhul, tuleb mõistet "kinnisvara rendileandmine" siiski tõlgendada rangelt. Nagu tõdeb ka käesoleva kohtuotsuse paragrahv 64, moodustab see erandi nimetatud direktiiviga sätestatud üldistest käibemaksureeglitest.

68 Seetõttu ei hõlma see mõiste lepinguid, kus - nagu ka käesoleval juhul - osapooled ei lepi kokku kinnisvara kasutamise aja suhtes, mis on rendilepingu oluline osa.

69 Teedele juurdepääsu võimaldamise puhul huvitab tee kasutajat talle pakutav võimalus läbida teatud teekond kiiresti ja ohutumalt. Tee kasutamise kestus ei ole tegur, millega osapooled arvestavad, eriti hinna määratlemise osas.

70 Arvestades eelnevaga tuleb tõdeda, et Ühendkuningriik jättis täitmata oma kuuenda direktiivi artiklite 2 ja 4 kohased kohustused sellega, et ta juhul, kui teedele tasulise juurdepääsu teenust ei osutanud avalik-õiguslik isik kuuenda direktiivi artikli 4 lõike 5 tähenduses, jättis sisse nõudmata käibemaksu tasuliste teede ja sildade kasutamise eest võetavalt teemaksult, mida teede kasutajad tasusid neile osutatud teenuse eest.

Teine nõue

71 Komisjon märgib, et ühenduse eeskirjad käibemaksu-omavahendite kogumise kohta sisalduvad määruses nr. 1553/89, mis alates 1 jaanuarist 1989 asendab määrust nr. 2892/77, selle muudetud kujul.

72 Kui maksukohuslane teeb kuuenda direktiivi artiklite 2 ja 4 reguleerimisalasse kuuluva tehingu, siis tasub selle teenuse või kauba lõpptarbija käibemaksu, ja käibemaksu-omavahendite tasumist puudutavad sätteid rakendatakse vastavalt selle liikmesriigi kohta, kus käibemaks koguti.

73 Komisjon leiab, et kui kuuendat direktiivi on rikutud ja käibemaksu-omavahendite määramise baas on seetõttu vähenenud, tuleb ühendusele makstavatele omavahenditele lisada nimetatud maksuga seotud omavahendite summa, mis oleks tulnud koguda, sest vastasel juhul oleks tulemuseks majanduslik kahju, mis tuleks katta sisemajanduse kogutoodangust. Sellised rikkumised tekitavad seetõttu kahju teistele liikmesriikidele ja rikuvad võrdsuse põhimõtet.

74 Viivise maksmise osas märgib komisjon, et Kohtu sõnul tuleb viivist määruse nr. 1552/89 artiklis 11 tähenduses maksta igasuguse viivitamise eest sõltumata põhjusest, miks sissemakse komisjoni arvele hilines (vt. näiteks kohtuasi 54/87 komisjon vs Itaalia valitsus, EKL 1989, lk. 385, paragrahv 12).

75 Komisjon leiab, et ta andis Ühendkuningriigile rikkumise heastamiseks piisavalt aega ning pööras ta tähelepanu asjaolule, et Ühendkuningriigi valitsusel tuleb maksta viivist nende käibemaksu-omavahendite osas, mis jäid komisjonile maksmata, kuna Ühendkuningriik jättis teemaksudelt käibemaksu võtmata.

76 Tuleb tähele panna, et määruse nr. 1553/89 artikli 1 alusel arvutatakse käibemaksu-omavahendid ühtse tariifi alusel, mis korrutatakse sama määruse alusel määratletud baasiga ning et vastavalt nimetatud määruse artikli 2 lõikele 1 määratakse see baas kuuenda direktiivi artiklis 2 nimetatud maksustavate tehingute põhjal.

77 Kuna Ühendkuningriik ei võtnud oma teatavate teede kasutamise eest kogutud teemaksudelt käibemaksu, ei arvestanud ta vastavate summadega käibemaksu-omavahendite baasi määramisel, millega Ühendkuningriik rikkus ka ühenduse omavahendite süsteemi eeskirju.

78 Komisjoni poolt nõutud viivis põhineb määruse nr. 1552/89 artiklil 11. Nagu komisjon õigesti märkis, tuleb viivist maksta sõltumata sellest, mis põhjusel vastavad summad jäid komisjoni arvele laekumata (vt. eriti eelpool tsiteeritud kohtuasi komisjon vs. Itaalia valitsus, paragrahv 12).

79 Kuid sellegipoolest tuleb kaalutleda, kas põhjendatud arvamusest teatamise ja käesoleva hagi algatamise vahele jäänud üle seitsmeaastane periood mõjutab seda, millises

ulatuses Ühendkuningriigil tuleb tagantjärele ühenduse omavahendite süsteemi alusel makseid sooritada.

80 Kuigi kuuendas direktiivis (kohtuasi C-85/97 SFI vs Belgia riik, EKL 1998, lk. I-7447, paragrahv 25) ega ühenduse omavahendeid käsitlevates seadustes ei mainita käibemaksu sissenõudmise aegumistähtaega, võib õiguskindluse põhinõue olla komisjonile takistuseks, et kohustuste täitmata jätmist puudutavas menetluses, kus nõutakse tagantjärele maksete tegemist ühenduse omavahenditesse, võiks lõpmatuseni viivitada otsusega algatada kohtuasi (vt., mutatis mutandis, kohtuasi 57/69 ACNA vs komisjon, EKL 1972, lk. 933, paragrahv 32).

81 Selles osas tuleb meeles pidada, et määruse nr. 1553/89 artikli 7 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid esitama komisjonile aruande eelmise kalendriaasta käibemaksu-omavahendite baasi kogusumma kohta, mille käibemaksu-omavahendite määramiseks rakendatakse artiklis 1 sätestatud ühtset tariifi.

82 Määruse nr. 1553/89 artikli 9 lõike 1 kohaselt tehakse kõik parandused, mis puudutavad eelnenud eelarveaastaid, artikli 7 lõikes 1 nimetatud aruannetesse komisjoni ja kõnealuse liikmesriigi vahelise kokkuleppe alusel. Kui liikmesriik oma nõusolekut ei anna, võtab komisjon pärast küsimuse uuesti läbivaatamist kõik meetmed, mida ta peab vajalikuks käesoleva määruse õigeaks kohaldamiseks.

83 Nimetatud määruse artikli 9 lõige 2 sätestab:

Artikli 7 lõikes 1 nimetatud aastaaruandesse ei tohi pärast kõnealusele eelarveaastale järgneva neljanda aasta 31. juulit teha enam ühtki parandust, välja arvatud juhul, kui need komisjon või kõnealune liikmesriik on eelnevalt neist punktidest teatanud.

84 Kuigi selles sättes ei viidata olukorrale, kus on algatatud asutamislepingu artikli 169 kohaste kohustuste täitmata jätmise menetlus, tuuakse seal siiski välja õiguskindluse nõuded eelarveküsimustes sätestades, et pärast nelja eelarveaasta möödumist ei ole paranduste tegemine enam võimalik.

85 On selge, et sama õiguskindluse nõue võimaldab analoogiliselt rakendada nimetatud sättes sisalduvat reeglit ka juhul, kui komisjon otsustab käibemaksu-omavahendite tagantjärele sissenõudmiseks algatada kohustuste täitmata jätmise menetluse.

86 Kuna komisjon otsustas algatada käesoleva hagi alles 21. oktoobril 1997, võib ta põhjendatult nõuda käibemaksu-omavahendite tagantjärele tasumist koos asjakohase viivisega alles alates 1994. aastast.

87 Arvestades eelpool tooduga tuleb tõdeda, et Ühendkuningriik ei täitnud määruste nr. 1553/89 ja 1552/89 kohaseid kohustusi, kuna ta jättis komisjonile tasumata käibemaksu-omavahendid summas, mis vastab käibemaksule, mis oleks pidanud laekuma tasuliste teede ja sildade kasutamise eest tasutud teemaksult koos asjakohase viivisega.

Kohtuotsuse ajalise mõju piirang

88 Ühendkuningriik leiab, et kui Kohus lahendab asja vastavalt komisjoni nõudmistele, tohiks kohustuste täitmata jätmise tuvastamise õiguslik tagajärg kehtida ainult tuleviku suhtes.

89 Esiteks ei takista miski Kohust piiramast kohustuste täitmatajätmist kuulutava kohtuotsuse ajalist mõju, sest EÜ asutamislepingu artiklis 174 (praegu artikkel 231 EÜ) otseselt sätestatud võimalust määrata kohtuotsuse ulatus kehtetuks tunnistamise hagi suhtes on juba tunnustatud EÜ asutamislepingu artikli 177 (praegu artikkel 234 EÜ) kohaste kohtuotsuste osas.

90 Teiseks on sellise ajalise piirangu tingimused täidetud. Kui kohustuste täitmata jätmist puudutava kohtuotsuse õiguslik mõju ulatuks aega enne otsuse väljakuulutamist, tuleks Ühendkuningriigil maksta komisjonile märkimisväärne summa koos viivisega üldkuludest, sest seda raha ei ole enam võimalik sisse nõuda nendelt, kes kõnealuse perioodi vältel tasulisi teid ja sildu kasutasid. Need rahalised tagajärjed muudab veelgi tõsisemaks komisjoni pikk tegevusetus peale seda, kui Ühendkuningriik saatis tema põhjendatud arvamusele vastuse, mistõttu oli Ühendkuningriik õigustatud järelutama, et tema vastus põhjendatud arvamusele oli juriidiliselt vastuvõetavaks kuulutatud või vähemalt, et komisjon ei kavatse ühenduse seaduse rikkumise põhjendusega tema vastu menetlust algatada. Seetõttu toimus see, et Ühendkuningriigis ei võetud teemaksudelt käibemaksu, heauskselt ja asjakohaste õigusreeglite siira ja täiesti mõistliku tõlgenduse kohaselt, millest Ühendkuningriik komisjoni kohtueelse menetluse käigus komisjoni teavitas. Ühendkuningriik tugineb selles osas õiguskindluse sätetele ja õiguspäraste ootuste kaitsele. Viimaseks rajaneksid asjakohaste omavahendite arvutused ebatäpsusel ja täiesti kontrollimatutel oletustel.

91 Tuleb märkida, et tõlgenduse küsimuses antud kohtuotsuse mõju ajaline piiramine on üsna erandlik. Kohus on sellise lahendi teinud ainult piisavalt täpselt piiritletud olukordades tõsiste majanduslike tagajärgede ohu korral, mille põhjustasid kehtivaks peetud reeglite põhjal sõlmitud arvukad heausksed õigussuhted ning kus oli selge, et objektiivselt põhjendatud ja märkimisväärne ebakindlus ühenduse õigusreeglite sisu suhtes on viinud selleni, et nii üksikisikud kui ka siseriiklikud ametivõimud toimisid ühenduse seaduste vastaselt, kusjuures ebakindlust lisas tõenäoliselt veelgi liikmesriikide või komisjoni käitumine (liidetud kohtuasjad C-367/93 kuni C-377/93 Roders ja teised vs Inspecteur der Invoerrechten en Accijnzen, EKL 1995, lk I-2229, paragrahv 43).

92 Isegi kui asutamislepingu artikli 169 põhjal antud kohtuotsuse ajalist mõju sellisel põhjusel piiratakse, piisab antud juhul tõdemusest, et Ühendkuningriigi ametivõimud ei saa põhjendatult väita, et nende ühenduse seaduse vastane käitumine oli põhjustatud objektiivsest ja märkimisväärsest ebakindlusest ühenduse seaduse sisu suhtes.

93 Esiteks nõuab enamik liikmesriike, kus teede kasutamine on tasuline, sellelt tasult sisse ka käibemaksu. Teiseks, hiljemalt alates sellest ajast, kui Ühendkuningriigi vastu algatati kohustuste täitmata jätmise menetlus, mis puudutas nimelt seda, et teemaksu vabastamine käibemaksust on ühenduse seaduse vastane, oleks Ühendkuningriik pidanud rakendama vajalikke meetmeid väidetava kahju ja raskuste vältimiseks.

94 Kuigi vastust, mille Ühendkuningriik andis põhjendatud arvamusele ja käesoleva hagi esitamist lahutab esmapilgul ebatavaliselt pikk periood, ei ole väidetud, et komisjon oleks nimetatud perioodi vältel väljendanud kavatsust kohustuste täitmata jätmise menetlust lõpetada. Nagu komisjon Kohtu ees väitis ilma, et sellele oleks vastuväidet esitatud, oli olukord vastupidine: komisjon nõudis igal aastal makset omavahenditesse nendelt liikmesriikidelt, kes ei võtnud teemaksudel käibemaksu.

95 Lõpuks oleks Ühendkuningriik võinud vältida komisjoni põhjustatud viivituse tulemusi sellega, et ta oleks nõutud summad välja arvutanud ja komisjonile üle kandnud (vt. muuhulgas eelpool mainitud kohtuasi C-96/89 komisjon vs Madalmaad, paragrahv 39).

96 Seetõttu tuleb Ühendkuningriigi palve käesoleva otsuse mõju ajalise piiramise kohta tagasi lükata.

Kohtukulud

97 Vastavalt Kohtu kodukorra artikli 69 lõikele 2 tuleb kohtukulud sisse nõuda poolelt, kelle kahjuks otsus on tehtud, kui pool, kelle kasuks otsus tehti on seda oma avaldustes taotlenud. Kuna komisjon soovis oma avalduses, et kohtukulud nõutakse sisse Ühendkuningriigilt ning kuna otsus tehti suures osas Ühendkuningriigi kahjuks, nõutakse kohtukulud sisse Ühendkuningriigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

otsustab:

1. sellega, et Suurbritannia ja Iirimaa Ühendkuningriik - seal, kus tasulistele teedele juurdepääsu võimaldamise teenuse osutaja ei olnud avalik-õiguslik isik nõukogu kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas artikli 4 lõike 5 tähenduses - ei võtnud käibemaksu teemaksult, mida tasuliste teede kasutajad maksavad neile osutatud teenuse eest ning ei tasunud koos asjakohase viivisega Euroopa ühenduste komisjonile käibemaksust laekuvate omavahenditena summasid, mis vastavad maksule, mida oleks pidanud nimetatud teemaksudelt võtma, jättis Suurbritannia ja Iirimaa Ühendkuningriik täitmata oma kohustused vastavalt eelnimetatud direktiivile, nõukogu 29. mai 1989. aasta määruse (EMÜ, Euratom) nr 1553/89 käibemaksust laekuvate omavahendite kogumise kindla ühtse korra kohta artiklitele 2 ja 4 ning nõukogu 29. mai 1989 määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1552/89, millega rakendatakse ühenduste omavahendite süsteemi käsitlev otsus 88/376/EMÜ, Euratom;

2. Mõistab kohtukulud välja Suurbritannia ja Iirimaa Ühendkuningriigilt.

Rodriguez Iglesias

Moitinho de Almeida

Sevón

Schindken

Kapteyn

Gulmann

Puissochet

Jann

Ragnemalm

Skouris

Macken

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 12. septembril 2000 Luxembourgis.

Kohtusekretär

President

R. Grass

G.C. Rodriguez Iglesias